

نهج البلاغه و دانش آموزان

مؤلف: جعفر فریدی اسفنجانی

www.ketabir

سرشناسه	فریدی اسفنجانی، جعفر، ۱۳۵۹ -
عنوان قرازدادی	نهج البلاغه، فارسی برگزیده، شرح
عنوان و نام پدیدآور	نهج البلاغه و دانش آموزان، مولف: جعفر فریدی اسفنجانی.
مشخصات نشر	تبریز: اختر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۸۸ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۵۰۹-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	موضوع: مفسرین و مفسران قرآن، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ هجری، نهج البلاغه
موضوع	موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ هجری، نهج البلاغه - نقد و تفسیر
موضوع	موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ هجری، نهج البلاغه - پرسش ها و پاسخ ها
موضوع	شناسه افزوده: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ هجری، نهج البلاغه، برگزیده، شرح
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ / ف ۴۰۱۳۳۳۸۸۲
رده بندی دیویی	۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۶۸۷۸۰

نشر اختر

نهج البلاغه و دانش آموزان

مولف: جعفر فریدی اسفنجانی

faridi1359@gmail.com

چاپ اول ۱۳۹۳ / ۸۸ صفحه / قطع رقعی / ۲۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۵۰۹-۵

مرکز فروش: تبریز- اول خیابان طالقانی، نشر اختر

تلفن: ۰۴۱۱-۵۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

بخش اول: معما های نهج البلاغه

۱۵.....	پیشگفتار
۱۷.....	مقدمه
۲۰.....	مشخصات نهج البلاغه
۲۱.....	مشخصات خطبه ها
۲۷.....	پیامبران
۲۸.....	فرمانداران و قصصات

- شهرها و کشورها..... ۲۹
- یاران و دوستان حضرت علی (ع)..... ۳۰
- دشمنان حضرت علی (ع)..... ۳۱
- جنگها..... ۳۲
- زنان..... ۳۴
- شاعران..... ۳۴
- حشرات، پرندگان و حیوانات..... ۳۵
- خلفاء..... ۳۶
- ضرب المثلها..... ۳۷
- سوالات گوناگون..... ۳۸
- پاسخنامه..... ۴۴

بخش دوم: حکمتها و درسهایی از نهیج البلاغه

- حکمت (۱) روش برخورد با فتنه ها (اخلاقی ، سیاسی)..... ۷۵
- حکمت (۲) شناخت ضد ارزش ها (اخلاقی)..... ۷۵
- حکمت (۳) شناخت ضد ارزش ها (اخلاقی)..... ۷۵
- حکمت (۴) ارزش های اخلاقی و ضد ارزش ها (اخلاقی ، تربیتی)..... ۷۵
- حکمت (۵) شناخت ارزش های اخلاقی (اخلاقی، سیاسی، اجتماعی)..... ۷۶
- حکمت (۶) ارزش های رازداری و خوشرویی (اخلاقی، سیاسی، اجتماعی)..... ۷۶
- حکمت (۷) ایثار اقتصادی و آخرت گرایی (اخلاقی ، اقتصادی)..... ۷۶
- و حکمت (۸) شگفتی های تن آدمی (علمی ، فیزیولوژی انسانی)..... ۷۷
- حکمت (۹) شناخت ره آورد اقبال و ادبار دنیا (اجتماعی، سیاسی)..... ۷۷
- حکمت (۱۰) روش زندگی با مردم (اخلاقی، اجتماعی)..... ۷۷
- حکمت (۱۱) روش برخورد با دشمن (سیاسی ، اخلاقی)..... ۷۸

- حکمت (۱۲) آیین دوست یابی (اخلاقی، اجتماعی، تربیتی)..... ۷۸
- حکمت (۱۳) روش استفاده از نعمت ها (اخلاقی، معنوی)..... ۷۸
- حکمت (۱۴) روش برخورد با خویشاوندان (اخلاقی، معنوی)..... ۷۸
- حکمت (۱۵) روش برخورد با قریب خوردگان (اخلاقی، اجتماعی)..... ۷۹
- حکمت (۱۶) شناخت جایگاه جبر و اختیار (اعتقادی، معنوی)..... ۷۹
- حکمت (۱۷) ضرورت رنگ کردن موها (بهداشتی، تجمل و زیبایی)..... ۷۹
- حکمت (۱۸) ره آورد شوم فرار از جنگ (سیاسی، اخلاقی، نظامی)..... ۸۰
- حکمت (۱۹) ره آورد شوم هوا پرستی (اخلاقی)..... ۸۰
- حکمت (۲۰) روش برخورد با جوانمردان (اخلاقی، اجتماعی)..... ۸۰
- حکمت (۲۱) ارزش ها و ضد ارزش ها (اخلاقی)..... ۸۰
- حکمت (۲۲) روش گرفتن حق (اخلاقی، سیاسی)..... ۸۱
- حکمت (۲۳) ضرورت عمل گرای (اخلاقی، اجتماعی)..... ۸۱
- حکمت (۲۴) روش یاری کردن مردم (اخلاقی، اجتماعی)..... ۸۱
- حکمت (۲۵) ترس از خدا در فزونی نعمت ها (اخلاقی)..... ۸۲
- حکمت (۲۶) رفتار شناسی (و نقش روحیات در تن آدمی) (اخلاقی، علمی)..... ۸۲
- حکمت (۲۷) روش درمان دردها (بهداشتی، درمانی)..... ۸۲
- حکمت (۲۸) برترین پارسایی (اخلاقی، معنوی)..... ۸۲
- حکمت (۲۹) ضرورت یاد مرگ (اخلاقی)..... ۸۳
- حکمت (۳۰) پرهیز از غفلت زدگی (اخلاقی، اعتقادی)..... ۸۳
- حکمت (۳۱) معرفه اقسام الایمان..... ۸۳
- حکمت (۳۲) ارزش و والایی انجام دهنده کارهای خیر (اخلاقی)..... ۸۶
- حکمت (۳۳) اعتدال در بخشش و حسابرسی (اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی)..... ۸۶
- حکمت (۳۴) راه بی نیازی (اخلاقی)..... ۸۷
- حکمت (۳۵) ضرورت موقعیت شناسی (اخلاقی، اجتماعی)..... ۸۷

- حکمت (۳۶) آرزوهای طولانی و بزهکاری (اخلاقی)..... ۸۷
- حکمت (۳۷) ضرورت ترک آداب جاهلی (اخلاقی)..... ۸۷
- حکمت (۳۸) ارزش ها و آداب معاشرت با مردم (اخلاقی، اجتماعی، تربیتی)..... ۷۷
- حکمت (۳۹) جایگاه واجبات و مستحبات (عبادت، معنوی)..... ۸۹
- حکمت (۴۰) راه شناخت عاقل و احمق (اخلاقی)..... ۹۰
- حکمت (۴۱) راه شناخت عاقل و احمق (اخلاقی)..... ۹۰
- حکمت (۴۲) بیماری و پاک شدن گناهان (اخلاقی، معنوی)..... ۹۰
- حکمت (۴۳) الگوهای انسانی (اخلاقی، تاریخی)..... ۹۲
- حکمت (۴۴) ارزش آخرت گرایی (اخلاقی)..... ۹۲
- حکمت (۴۵) راه شناخت مؤمن و منافق (اخلاقی، انسان شناسی)..... ۹۲
- حکمت (۴۶) ارزش پشیمانی و زشتی غرور زدگی (اخلاقی)..... ۹۳
- حکمت (۴۷) شناخت ارزش ها (اخلاقی)..... ۹۳
- حکمت (۴۸) رازداری و پیروزی (اخلاقی، سیاسی)..... ۹۳
- حکمت (۴۹) شناخت بزرگوار و پُست فطرت (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۳
- حکمت (۵۰) راه جذب دنیا (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۴
- حکمت (۵۱) قدرت و عیب پوشی (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۴
- حکمت (۵۲) روش برخورد با شکست خوردگان (اخلاقی، سیاسی)..... ۹۴
- حکمت (۵۳) شناخت جایگاه سخاوت و اِثارگری (اقتصادی، اجتماعی)..... ۹۴
- حکمت (۵۴) ارزش های اخلاقی (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۵
- حکمت (۵۵) اقسام بردباری (اخلاقی)..... ۹۵
- حکمت (۵۶) تهیدستی و تنهایی (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۵
- حکمت (۵۷) ارزش قناعت و خود کفایی (اخلاقی)..... ۹۵
- حکمت (۵۸) توانگری و شهوت ها (اخلاقی)..... ۹۶
- حکمت ۵۹ ارزش تذکر دادن اشتباهات (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۶

- حکمت (60) ضرورت کنترل زبان (اخلاقی، تربیتی)..... ۹۶
- حکمت (۶۱) اهمیت دانایی و یقین (علم و دانش)..... ۹۶
- حکمت (62) روش پاسخ دادن به ستایش ها و نیکی ها (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۷
- حکمت (63) ارزش شفاعت (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۷
- حکمت (64) غفلت دنیا پرستان (اخلاقی)..... ۹۷
- حکمت (۶۵) ترک دوستان و تنهایی (اخلاقی، اجتماعی، تربیتی)..... ۹۷
- حکمت (۶۶) روش خواستن (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۸
- حکمت (۶۷) روش ابتلا اقتصادی (اخلاقی، اقتصادی)..... ۹۸
- حکمت (۶۸) راه آورد عفت و شکر گذاری (اخلاقی، اجتماعی)..... ۹۸
- حکمت (۶۹) حفظ روح امیدواری (اخلاقی)..... ۹۸
- حکمت (۷۰) روانشناسی جاهل (اخلاقی، علمی)..... ۹۸
- حکمت (۷۱) نشانه کمال عقل (اخلاقی)..... ۹۹
- حکمت (۷۲) رابطه دنیا و انسان (اخلاقی، علمی)..... ۹۹
- حکمت (۷۳) ضرورت خودسازی رهبران و مدیران (اخلاقی، مدیریتی)..... ۹۹
- حکمت (۷۴) ضرورت یاد مرگ (اخلاقی)..... ۱۰۰
- حکمت (۷۵) توجه به فناپذیری دنیا (اخلاقی)..... ۱۰۰
- حکمت (۷۶) روش تحلیل رویدادها (اخلاقی، علمی، سیاسی)..... ۱۰۰
- حکمت (۷۷) دنیا شناسی (امام و ترک دنیای حرام) (اخلاقی)..... ۱۰۰
- حکمت (۷۸) شناخت جایگاه جبر و اختیار (اعتقادی)..... ۱۰۱
- حکمت (۷۹) ارزش حکمت و بی لیاقتی منافق (علمی، معنوی)..... ۱۰۲
- حکمت (۸۰) مؤمن و ارزش حکمت (علمی، معنوی)..... ۱۰۳
- حکمت (۸۱) میزان ارزش انسان ها (اخلاقی، معنوی)..... ۱۰۳
- حکمت (۸۲) ارزش های والای انسانی (اخلاقی)..... ۱۰۳
- حکمت (۸۳) روش برخورد با چالپوسان (اخلاقی، تربیتی)..... ۱۰۴

- حکمت (۸۴) مردم پس از جنگها (سیاسی، نظامی)..... ۱۰۴
- حکمت (۸۵) پرهیز از ادعاهای علمی (علمی اخلاقی)..... ۱۰۵
- حکمت (۸۶) برتری تجربه پیران از قدرتمندی جوانان..... ۱۰۵
- حکمت (۸۷) ارزش استغفار (اخلاقی، معنوی)..... ۱۰۵
- حکمت (۸۸) دو عامل ایمنی مسلمین (اخلاقی، معنوی)..... ۱۰۶
- حکمت (۸۹) راه اصلاح دنیا و آخرت (اخلاقی، تربیتی، اجتماعی)..... ۱۰۶
- حکمت (۹۰) شناخت عالم آگاه (علمی، اعتقادی)..... ۱۰۷
- حکمت (۹۱) راه درمان روان (علمی، اخلاقی)..... ۱۰۷
- حکمت (۹۲) والاترین دانش (علمی، تربیتی)..... ۱۰۷
- حکمت (۹۳) فلسفه آزمایشها (اخلاقی، اجتماعی)..... ۱۰۸
- حکمت (۹۴) شناخت نیکی ها و خوبیها (اخلاقی، تربیتی)..... ۱۰۹
- حکمت (۹۵) تقوی و ارزش اعمال (اخلاقی)..... ۱۰۹
- حکمت (۹۶) ارزش علم و بندگی (اخلاقی، علمی)..... ۱۱۰
- حکمت (۹۷) ارزش یقین (اخلاقی، اعتقادی)..... ۱۱۰
- حکمت (۹۸) ضرورت عمل کردن به روایات (علمی، اجتماعی، تربیتی)..... ۱۱۱
- حکمت (۹۹) "نهج البلاغه"..... ۱۱۱
- حکمت (۱۰۰) روش مناجات کردن (معنوی)..... ۱۱۲
- پی نوشتها..... ۱۱۳

پیشگفتار

نهج البلاغه که مجموعه ای از سخنان گران بهای امیرمؤمنان حضرت علی علیه السلام است، سرمایه ی گران سنگی است که انسان ها می توانند در سایه رهنمودهای آن، به رشد و پیشرفت بالایی دست یافته و افزون برآن، دستورات زندگی مادی و معنوی مکتب و آیین اسلام را به وسیله این مجموعه ارزشمند به همه ملت ها عرضه نمایند. از این رو، رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی رحمه الله در وصیت نامه الهی - سیاسی خویش در این باره می فرمایند: «ما مفتخریم که کتاب نهج البلاغه، که بعد از قرآن، بزرگ ترین دستور زندگی مادی و معنوی و بالاترین کتاب رهایی بخش بشر است و دستورات معنوی و حکومتی آن بالاترین راه نجات است، از امام معصوم ماست» نهج البلاغه، همچون طبیب ماهری است که می تواند به آسانی بسیاری از دردهای فردی و اجتماعی را درمان نماید. البته نخستین مرحله، شناسایی دردها و امراض است و پس از آن، ارائه دردها و استفاده کردن از این طبیب و به کار بردن راهکارهای آن. رهبر فرزانه انقلاب، حضرت آیت الله خامنه ای در این باره می فرمایند: «ما مثل آن بیماری هستیم که نسخه کامل از یک طبیب حاذق در جیب خود، یا در طاقچه اتاق خود دارد، اما در عین حال لای آن نسخه را باز نمی کند و به آن عمل نمی کند و از آن بیماری دایما "رَج می برد. قرن های متمادی، نهج البلاغه را داشتیم، اما از آن استفاده نکردیم و از معارف آن بهره نبردیم و بیماری های فردی و اجتماعی خود را برای خودمان نگه داشتیم. این آن تأسف و افسوس بزرگی است که هر کس با نهج البلاغه آشنا شود، در دلش جا خواهد گرفت». بنابراین نهج البلاغه، شفای دردها و چراغ فروزان راه پارسایان و آینه بی زنگار

کردار علوی است. مطالعه نهج البلاغه، باب بهشت و لذت انس با یاد محبوب را به جانب دل ها می گشاید و آنانی که با این کتاب شریف مانوس اند، نیکان سرای فانی و سرافرازان عرصه حشر و موسم حساب آخرت اند و عاملان به تعالیم بلند آن از سلک سالکان و ابرار و مقربان درگاه ملکوت به شمار می آیند.

جعفر فریدی

کارشناس ارشد علوم تربیتی

www.ketab.ir